

OPPISOPIMUS

OPAS

Tietoa oppisopimusopiskelua ja oppisopimusta koskevista asioista
OPISKELIJALLE , TYÖNANTAJILLE ja TYÖPAIKKAOHJAAJILLE

VARALA

www.varala.fi

VARALAN URHEILUOPISTON OPPISOPIMUSPALVELUIDEN YHTEYSTIEDOT

Ota yhteyttä,
niin kerromme lisää!

Jani Nieminen, koulutustarkastaja
puh. 044 7906 412, jani.nieminen@varala.fi

Muutosilmoitukset voi lähettää osoitteeseen

Varalan Urheiluopisto
Jani Nieminen
Varalankatu 36
33240 Tampere

OPPISOPIMUS VARALAN URHEILUOPISTOSSA

*OPPISOPIMUSKOULUTUKSELLA VOIT OPISKELLA KAIKKIIN
Varalan Urheiluopistossa järjestettäviin ammatillisiin
tutkintoihin. Oppisopimus perustuu aina
määräaikaiseen työsuhteeseen. Koulutuksesta
suurinosa tapahtuu työpaikalla,
työssä oppien. Työpaikalla opiskelijaa ohjaa
työpaikkaohjaaja, tietuoluoliset opinnot
opiskellaan oppilaitoksessa.
Myös yrittäjä voi kouluttautua oppisopimuksella
omassa yrityksessään. Yrittäjänä tarvitsee ohjaajakseen
mentorin. Mentorina toimii toinen kokenut
yrittäjä.*

SISÄLTÖ

Mitä oppisopimus on?.....	3
Oppisopimuskoulutuksen osapuolet.....	4
Muutokset oppisopimuksen aikana.....	5
Työpaikka oppimisympäristönä.....	5
Työpaikalla tapahtuvaan osaamisen hankkimiseen ja koulutukseen liittyvä opiskelijan arviointi.....	6
Muutoksista ilmoittaminen.....	6
Ammatillisten tutkintojen tuottama jatko-opintokelpoisuus.....	6
Työpaikkaohjaajan rooli ja tehtävät.....	6
Henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelma (HOKS).....	8
Osaamisen osoittaminen ja arviointi.....	8
Taloudelliset tuet työnantajalle.....	9
Opiskelijalle maksettavat opintososiaaliset edut.....	9
Oppisopimuskoulutusta ohjaava lainsäädäntö.....	10

“Yhdistä
opiskelu ja työssäkäynti.
Valmistu
ammattilaisena.”

MITÄ OPPISOPIMUS ON?

Oppisopimuskoulutus on työelämälähtöinen koulutusmuoto, jossa suurin osa opiskelusta ja oppimisesta tapahtuu työpaikalla työtä tehdessä. Työtehtävien on oltava monipuolisia ja niiden tulee soveltua suoritettavaan tutkintoon tai koulutukseen. Varalan Urheiluopistossa toteutettava koulutus täydentää työssä oppimista. Oppisopimuskoulutuksessa hankitaan puuttuva osaaminen.

Oppisopimuskoulutus on työpaikan ja oppilaitoksen kanssa yhteistyössä järjestettävää koulutusta. Oppisopimuksen tarkoituksena on työntekijän ja organisaation osaamisen kehittäminen ja tavoitteena on sovittaa yhteen opiskelijan yksilölliset tarpeet ja työnantajan intressi.

Oppisopimuksena voi suorittaa kaikkia ammatillisia tutkintoja: perus-, ammatti- ja erikoisammattitutkintoja tai niiden osia.

Oppisopimuskoulutuksen pituus vaihtelee osaamistarpeen ja **henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman (HOKS)** mukaan. Oppisopimuskoulutukseen osallistujan pitää olla vähintään 15 vuotta täyttänyt, yläikärajaa ei ole. Opiskelijan viikoittaisen työajan tulee olla keskimäärin vähintään 25 tuntia.

Yrittäjä voi kouluttautua oppisopimuksella omassa yrityksessään. Yrittäjän oppisopimus solmitaan yrittäjän ja Varalan Urheiluopiston välillä. Virkamiehen oppisopimus perustuu kirjalliseen sopimukseen, joka tehdään virkamiehen ja työnantajan välillä.

Varalan Urheiluopisto neuvoo asiakkaitaan oppisopimusasioissa, suunnittelee ja hallinnoi koulutuksen järjestäjänä oppisopimuksen ja vastaa siitä, että oppisopimuskoulutus toteutuu lain (Laki ammatillisesta koulutuksesta 531/2017) mukaan.

OPPISOPIMUSKOULUTUS ON HYVÄ VAIHTOEHTO, KUN

- > koulutetaan henkilöstöä muuttuviin ja uusiin tehtäviin
- > työntekijältä puuttuu ammatillinen koulutus
- > halutaan kehittää työntekijän ammattitaitoa ja osaamista
- > sopivan koulutuksen saanut työntekijä ei löydy työmarkkinoilta
- > voidaan tarjota työttömälle mahdollisuus työsuhteeseen ja ammatillisen koulutukseen
- > yrittäjänä toimiva haluaa itse aloittaa opiskelun
- > koulutetaan sukupolvenvaihdoksessa jatkajaa yritykselle.

Osaamisen hankkimisen suunnitteluun, oppisopimuksen edellytysten varmistamiseen ja oppisopimuksen solmimiseen osallistuvat Varalan Urheiluopiston edustaja, työnantaja/työpaikkaohjaaja ja opiskelija.

SITOUTUMISTA

MITÄ TYÖPAIKOILLA OPITAAN?

MUUTTUVIA TYÖTEHTÄVIÄ

ARVOJA

OPPISOPIMUSKOULUTUKSEN OSAPUOLET TUNNETHAN TEHTÄVÄSI:

OPISKELIJA

- Tekee työtä työsuhteessa tutkinnon mukaisissa työtehtävissä
- Osallistuu koulutuksen järjestäjän oppilaitoksessa tapahtuvaan osaamisen hankkimiseen
- Huolehtii osaamisensa kehittymisestä tavoitteidensa mukaisesti
- Arvioi osaamisensa kehittymistä itsenäisesti sekä työpaikkaohjaajan ja kouluttajan kanssa.
- Antaa näytöt osaamisestaan tutkinnon perusteiden mukaisesti

TYÖNANTAJA

- Nimeää sopivan työpaikkaohjaajan
- Varaa tarvittavat resurssit opiskelijan ohjaamiseen ja työn tekemiseen
- Mahdollistaa opiskelijan osallistumisen osaamisen hankkimiseen sovituissa oppimisympäristöissä
- Tiedottaa työyhteisöä opiskelijan ja työpaikkaohjaajan rooleista
- Organisoii osaamisen kehittämistä tukevia monipuolisia työtehtäviä
- Ohjaa, tukee ja antaa palautetta opiskelijan edistymisestä
- Myös työyhteisö osallistuu opiskelijan ohjaamiseen ja tukee työpaikkaohjaajaa tehtävässään
- Työpaikkaohjaaja tutustuu osaamisen hankkimisen tavoitteisiin ja arvioi työpaikalla tapahtuvaa osaamisen kehittymistä
- Työpaikalla arvioija arvioi opiskelijan näyttöjä suhteessa tutkinnonperusteiden mukaisiin osaamisvaatimuksiin

VARALAN URHEILUOISTO

- Suunnittelee opiskelijan puuttuvan osaamisen hankkimisen tavat.
- Tunnistaa ja tunnustaa aiemmin hankitun ja osoitetun osaamisen
- Suunnittelee HOKSin ja sopii oppisopimuksesta opiskelijan ja työpaikan kesken
- Järjestää opiskelijalle mahdollisuuden osaamisen hankkimiseen ja opetusta oppimisympäristöissään
- Perehdyttää työpaikkaohjaajan ja arvioijan tutkinnon perusteiden mukaisiin ammattitaitovaatimuksiin, prosessiin ja tukee heitä tehtävässään
- Ohjaa opiskelijan osaamisen hankkimisen prosessia oppimisympäristöissä
- Maksaa työnantajan mahdollisen koulutuskorvauksen sekä opiskelijan opintososiaaliset etuudet
- Suunnittelee opiskelijan näytöt ja ympäristöt
- Osallistuu näyttöjen arviointiin
- Myöntää tutkintotodistuksen

MUUTOKSET OPPISOPIMUKSEN AIKANA

Muutoksista sovitaan aina Varalan Urheiluoiston, työnantajan ja opiskelijan kesken. Muutoksista ilmoitetaan ja sovitaan oppisopimuksen muutoslomakkeella, jonka täyttävät ja allekirjoittavat työnantaja ja opiskelija. Oppisopimusta voidaan **lyhentää** tai **jatkaa** perustellusta syystä. Oppisopimusaikaa voidaan lyhentää, kun oppiminen on edennyt arvioitua nopeammin tai tavoitteet ja tutkinto on saavutettu. Esimerkiksi pidemmän sairausloman (yli 1 kk) vuoksi.

Oppisopimus **keskeytetään** väliaikaisesti esim. yli kuukauden kestävästä sairausloman, perhevapaan tai asevelvollisuuden vuoksi, jolloin työpaikalla tapahtuva oppiminen ei toteudu eikä opiskelija voi osallistua Varalan Urheiluoistolla tapahtuviin opintoihin. Tällöin määräaikaisen oppisopimuksen päättymistä voidaan sovittaessa jatkaa myöhempään ajankohtaan niin, että opiskelutavoite saavutetaan.

Muutoksia voivat olla myös:

- Oppisopimuksen keskeyttäminen,
- Oppisopimuksen lyhentäminen ja jatkaminen,
- Oppisopimuksen purkaminen,
- Tutkinnon osan tai osien vaihtuminen,
- Työpaikkaohjaajan vaihtuminen,
- Muutokset opintososiaalisiin etuuksiin vaikuttavissa asioissa.

TYÖPAIKKA OPPIMISYMPÄRISTÖNÄ

Oppisopimuskoulutuksen perusta on työpaikalla tapahtuva oppiminen, jota täydennetään tarvittaessa Varalan Urheiluoiston oppimisympäristöissä. Osaamisen kehittäminen ja oppiminen edellyttävät perehtymistä työpaikan prosesseihin, työpisteisiin ja työtehtäviin monipuolisesti. Työpaikalla tapahtuva koulutus suunnitellaan yhteistyössä työpaikkaohjaajan, opiskelijan ja Varalan Urheiluoiston kanssa.

Työpaikalla tapahtuvan oppimisen suunnittelussa tärkeää:

- Työtehtävät, jotka auttavat opiskelijaa oppimaan ja saavuttamaan tutkinnon tavoitteet.
- Työjärjestelyt, jotka mahdollistavat työpaikalla tapahtuvan koulutuksen ja perehtymisen työyhteisön eri tehtäviin sekä tukevat opiskelijan ammattitaidon kehittymistä.
- Toteutusaikataulu, jonka mukaan edetään työpaikalla tapahtuvassa koulutuksessa ja Varalan Urheiluoistolla.
- Eri työyksiköiden työpaikkaohjaajat ja yhteyshenkilöt.

”Oppisopimuksella **uuteen ammattiin.**”

TYÖPAIKKAOHJAAJA

- > osallistuu opiskelijan henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman (HOKS) laadintaan.
- > perehdyttää opiskelijan yritykseen työympäristöön ja työtehtäviin sekä niihin liittyviin vastuisiin ja velvollisuuksiin.
- > luo opiskelijalle hyvän, turvallisen ja monipuolisen oppimisympäristön yhteistyössä yrityksen muun henkilöstön kanssa.
- > on tietoinen opiskelijan osaamisen hankkimisen tavoitteista ja ohjaa opiskelijaa niiden mukaisesti.
- > järjestää opiskelijalle mahdollisuuden osallistua Varalan Urheiluopistolla tapahtuvaan opetukseen.
- > motivoi opiskelijaa itsearviointiin ja reflektointiin.
- > arvioi opiskelijan osaamistavoitteiden kehittymistä.

Hyväksi työpaikkaohjaajaksi tullaan kokemuksen kautta. Samalla tavoin kuin opiskelija opettelee ammattiin kuuluvia asioita työpaikalla, työpaikkaohjaaja opiskelee ohjaamista ja arviointia. Molempien kehittyminen riippuu suuressa määrin yhteistyö- ja vuorovaikutustaidoista sekä omasta asennoitumisesta kouluttamiseen ja oppimiseen.

TYÖPAIKALLA TAPAHTUVAAN OSAAMISEN HANKKIMISEEN JA KOULUTUKSEEN LIITTYVÄ OPISKELIJAN ARVIOINTI

Opiskelijan osaamisen kehittymisen ja tavoitteiden etenemisen **arviointi** on tärkeää ja **välttämätöntä** oppisopimuskoulutuksessa. Arviointi auttaa seuraamaan, miten työpaikalla tapahtuva osaaminen edistyy ja oppimistavoitteet saavutetaan. Vuoden aikana järjestetään kaksi osaamisen kehittymisen arviointikeskustelua, johon osallistuvat sekä opiskelija että työpaikkaohjaaja. Myös muut työntekijät voivat osallistua arviointikeskusteluun. Paras oppimistulos saavutetaan, kun koko työyhteisö tukee opiskelijan oppimista ja arviointia. Arviointikeskustelussa ei käsitellä Varalan Urheiluopiston oppimisympäristöissä tapahtuvaa osaamisen hankkimisen edistymistä. Osaamista arvioidaan tutkinnonosittain, sen mukaan, kuinka osaamisen hankkiminen on kohdistunut niihin käytännössä työpaikalla. Arviointi ei ole sidoksissa Varalan Urheiluopistolla tapahtuvan osaamisen hankkimisen ja näyttöjen toteutumisen kanssa.

MUUTOKSISTA ILMOITTAMINEN

Mikäli tutkinnon osa tai osat muuttuvat koulutuksen edessä tai oppisopimuksen ehtoihin tai päättämiseen halutaan muutoksia, muutoksista täytyy ilmoittaa koulutuksen järjestäjälle **muutosilmoituslomakkeella**. Varalan Urheiluopistolta saa neuvoja ja ohjeita toimintaan muutostilanteissa.

AMMATILLISTEN TUTKINTOJEN TUOTTAMA JATKO-OPINTOKELPOISUUS

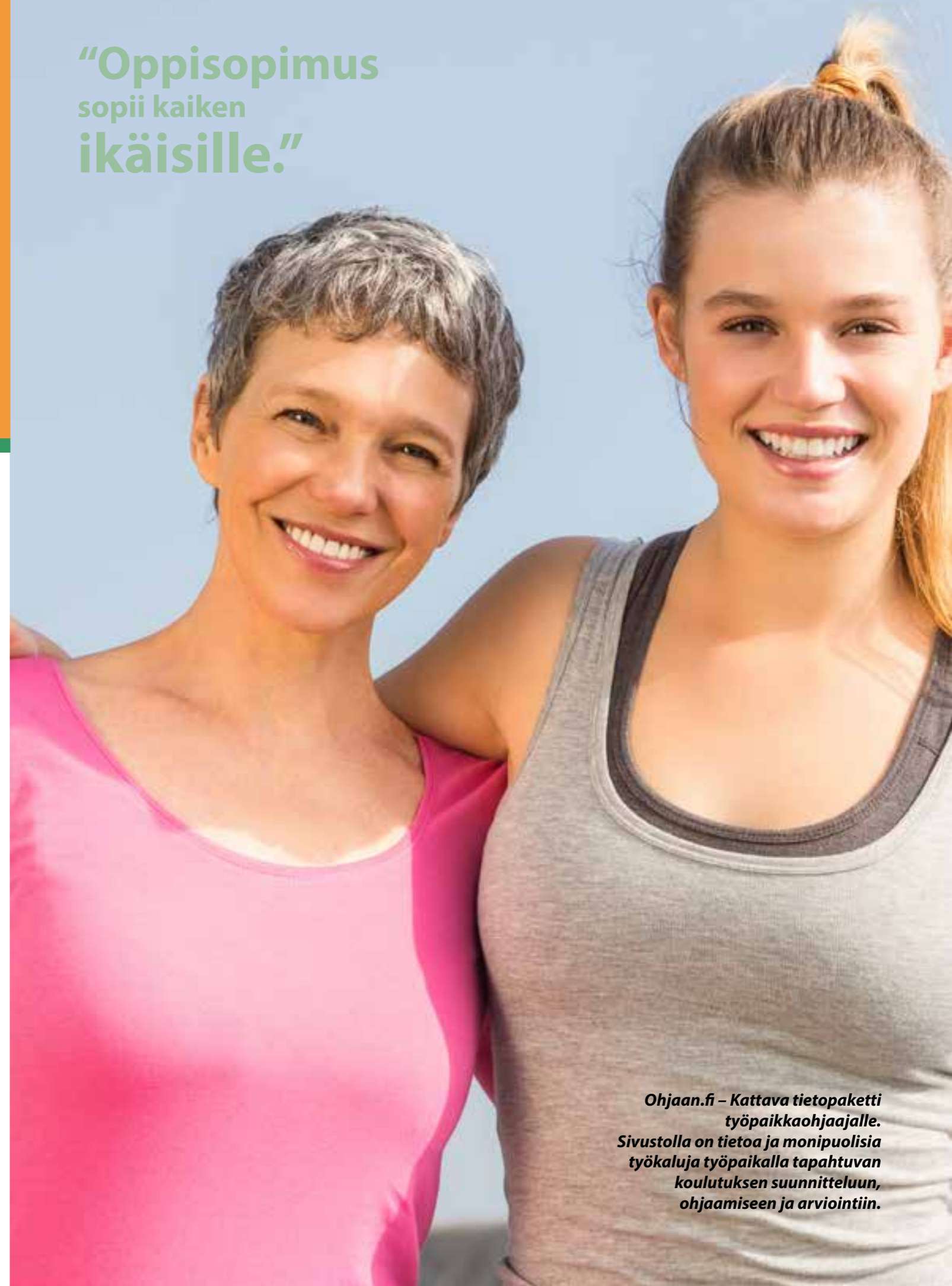
Tutkintojen yleisestä jatko-opintokelpoisuudesta yliopistoihin ja ammattikorkeakouluihin säädetään yliopistolain (558/2009) 37 §:ssä ja ammattikorkeakoululain (932/2014) 25 §:ssä. Perustutkinnot, ammattitutkinnot ja erikoisammattitutkinnot tuottavat kelpoisuuden korkeakoulututkintoon johtaviin opintoihin ja yleisen kelpoisuuden ammattikorkeakouluopintoihin.

Oppisopimuksen jälkeen opiskelijalla on mahdollisuus hakeutua uudelleen oppisopimuskoulutukseen suorittamaan joko saman tai toisen alan opintoja.

TYÖPAIKKAOHJAAJAN ROOLI JA TEHTÄVÄT

Työpaikalla tapahtuva koulutus tarkoittaa opiskelijan perehdyttämistä, opastamista, tukemista ja vuorovaikutusta koko oppimisprosessin ajan. Koulutukseen sisältyy työtehtävien suunnittelu, arkipäivän vuorovaikutus ja palautteen antaminen työtilanteissa sekä opiskelijan arviointi. Koulutus on yhteistyötä, joka tukee opiskelijaa pääsemään hyvin oppimistuloksiin. Työpaikkaohjaajalla on suuri merkitys oppisopimuskoulutuksen yhteistyössä. Työpaikalla tapahtuvan koulutuksen tavoitteiden mukaan työnantaja voi nimetä työpaikkaohjaajaksi erilaisiin oppimistilanteisiin pätevimmän, koulutuksesta kiinnostuneen ja motivoituneen henkilön.

“Oppisopimus sopii kaiken ikäisille.”

Ohjaan.fi – Kattava tietopaketti työpaikkaohjaajalle. Sivustolla on tietoa ja monipuolisia työkaluja työpaikalla tapahtuvan koulutuksen suunnitteluun, ohjaamiseen ja arviointiin.

SÄHKÖINEN ARVIOINTIPROSESSI

- > Työpaikkaohjaajalle ja opiskelijalle annetaan verkkopalvelun käyttäjätunnukset ja käyttöohjeet oppisopimuksen alkuvaiheessa.
- > Työpaikkaohjaaja sopii arviointikeskusteluajankohdan. Arviointikeskustelu toteutetaan aina yhdessä opiskelijan kanssa. Työpaikkaohjaaja voi antaa palautetta myös koko työyhteisön puolesta.
- > Työpaikkaohjaaja ja opiskelija tekevät arvioinnit toukokuun ja marraskuun aikana sekä opintojen päätösvaiheessa.

HENKILÖKOHTAINEN OSAAMISEN KEHITTÄMISSUUNNITELMA (HOKS)

Varalan Urheiluopisto tekee opiskelijalle HOKSin ennen oppisopimuksen solmimista. HOKS on oppisopimuksen liitteenä, jonka kaikki osapuolet hyväksyvät ja vahvistavat allekirjoituksin. HOKSissa sovitaan **puuttuvan osaamisen hankkimisesta** sekä aikaisemmin osoitetun ja hankitun osaamisen hyväksymisestä osaksi suoritettavaa tutkintoa sekä erityisen tuen tarve. HOKSiin kirjataan vastuullinen työpaikkaohjaaja, ja Varalan Urheiluopiston kouluttaja sekä opiskelijan keskeiset työtehtävät. Lisäksi HOKSiin kirjataan suoritettava tutkinto ja tutkinnon osat, näyttöjen ajankohdat ja sisällöt, näyttöympäristöt, arvioijat sekä näytön järjestäjä, jos se on joku muu koulutuksen järjestäjä kuin Varalan Urheiluopisto. Oppisopimusopiskelijan opinnot toteutuvat HOKSin mukaisesti. Sen toteutumista ja edistymistä seurataan ja sitä muutetaan tarpeen mukaan koulutuksen aikana.

OSAAMISEN OSOITTAMINEN JA ARVIOINTI

Tutkinnon osien edellyttämä ammattitaito ja osaaminen osoitetaan tekemällä käytännön työtehtäviä aidoissa työtilanteissa ja työprosesseissa (**näyttö**). Näytössä opiskelija osoittaa, miten hyvin hän on saavuttanut tutkinnon perusteissa määritellyn keskeisen ammattitaidon tai osaamisen. Yhteisten tutkinnon osien suorittamiseksi vaadittava osaaminen voidaan tarvittaessa osoittaa myös muulla tavoin. Varalan Urheiluopisto vastaa näytön toteuttamisesta. Näyttö toteutetaan työpaikalla käytännön työtilanteissa. Perustellusta syystä näyttö voidaan kuitenkin järjestää myös muualla kuin työpaikalla. Näyttöympäristön tulee mahdollistaa tutkinnon perusteissa määrätyn osaamisen osoittaminen. Tarvittaessa näytössä osoitettua osaamista voidaan täydentää muulla osaamisen arvioinnilla Ammatillisten tutkinnon osien osaamisen arvioinnin toteuttavat ja arvioinnista päättävät kaksi Varalan Urheiluopiston nimeämää arvioijaa. Toinen arvioijista on opettaja tai erityisestä syystä muu koulutuksen järjestäjän edustaja ja toinen työelämän edustaja. Arvioinnissa arvioidaan opiskelijan osaamista suhteessa

Ammatillisen tutkinnon suorittaneet voivat tietyin ehdoin hakea ammattitutkintostipendiä Koulutusrahastolta. Katso lisätiedot www.koulutusrahasto.fi

tutkinnon ammattitaitovaatimuksiin. Varalan Urheiluopisto myöntää tutkintotodistuksen, kun tavoitteena oleva tutkinto tai tutkinnon osa on hyväksytysti suoritettu.

TALOUDELLISET TUET TYÖNANTAJALLE

Koulutuskorvaus

Varalan Urheiluopisto voi maksaa työnantajalle koulutuskorvausta, jos työnantajalle arvioidaan aiheutuvan kustannuksia opiskelijan ohjauksesta. Mahdollisesta koulutuskorvauksesta ja sen määrästä sovitaan työnantajan kanssa **sopimuksessa oppisopimuskoulutuksen järjestämisestä**. Tuki on veronalaista tuloa yritykselle.

Palkkatuki

Palkkatuki on taloudellinen tuki, jota työ- ja elinkeinotoimisto (TE-toimisto) voi myöntää työnantajalle työttömän työnhakijan palkkauskustannuksiin. Palkkatuen taso määräytyy palkattavan henkilön tilanteen mukaan. Päätöksen palkkatuesta tekee palkattavan henkilön TE-toimisto. Tuki

on harkinnanvaraista de minimis -tukea ja veronalaista tuloa yritykselle. Oppisopimus ja työsuhde eivät voi alkaa ennen kuin palkkatukipäätös on tehty.

OPISKELIJALLE MAKSETTAVAT OPINTOSOSIAALISET EDUT (A 679/2017)

Kun opiskelija osallistuu Varalan Urheiluopiston oppimisympäristöissä tapahtuvaan osaamisen hankkimiseen (osallistuu oppilaitoksen lähiopetuspäiviin ja tutkinnon suorittamiseen) eikä työnantaja maksa palkkaa tältä ajalta, toimeentulo turvataan opintososiaalisilla etuuksilla. Opiskelijan omalla ajalla tapahtuvasta opiskelusta ei makseta päivärahaa eikä perheavustusta, koska opiskelijalle ei aiheudu ansionmenetyksiä. Varalan Urheiluopisto maksaa opintososiaaliset etuudet opiskelijan hakemuksesta.

OPINTOSOSIAALISET ETUUDET

- > **Päiväraha 15 euroa / päivä.**
- > **Perheavustus 17 euroa / päivä, jos opiskelija on alle 18-vuotiaan lapsen huoltaja.**
- > **Majoituskorvaus 8 euroa/päivä, jos Varalan Urheiluopiston oppimisympäristöissä tapahtuva opiskelu järjestetään opiskelijan koti- tai oppisopimustyöpaikkakunnan ulkopuolella ja osaamisen hankkiminen edellyttää yöpymistä.**
- > **Matkakorvausta maksetaan, jos Varalan Urheiluopiston oppimisympäristöissä tapahtuva opiskelu järjestetään yli 10 kilometrin päässä kotoa tai oppisopimustyöpaikasta. Korvausta maksetaan halvimman julkisen kulkuneuvon mukaan, tosiasiallisen lähtö- ja paluupaikan mukaan (yksi meno-paluu / kurssijakso). Viikonloppu katkaisee kurssijakson.**

OPPISOPIMUSKOULUTUSTA OHJAAVA LAINSÄÄDÄNTÖ:

Oppisopimuskoulutuksessa noudatetaan seuraavia lakeja ja asetuksia:

- Laki ammatillisesta koulutuksesta (L 531/2017)
- Valtioneuvoston asetus ammatillisesta koulutuksesta (A 673/2017)
- Opetus- ja kulttuuriministeriön asetus oppisopimuskoulutuksessa olevan opiskelijan opintososiaalisista etuuksista (A 679/2017)
- Opetus- ja kulttuuriministeriön asetus ammatillisen koulutuksen rahoituksesta (A 682/2017)
- Opetus- ja kulttuuriministeriön asetus ammatillisen koulutuksen tutkintorakenteesta (A 680/2017)

Työoikeus:

- Työsopimuslaki (L 55/2001)
- Työntekijän työaika, vuosilomaa, työturvallisuutta ja työntekijän muuta suojelua koskevat säännökset (esim. työturvallisuuslaki 738/2002)
- Alaa koskeva työehtosopimus.

Oppisopimus on **määräaikainen työopimus**. Työsopimuslaki määrittää oppisopimustyönantajan ja opiskelijan oikeudet ja velvollisuudet. Lisäksi ammatillisen koulutuksen lait ja asetukset määrittävät työnantajan ja opiskelijan oikeuksia ja velvollisuuksia. Oppisopimusopiskelijalla on **samat oikeudet ja velvollisuudet** kuin työntekijöillä, jotka ovat työsuhteessa. Opiskelija tekee työtä työnantajalle. Työnantaja johtaa, valvoo, ohjaa ja kouluttaa työntekijöitä ja maksaa työehtosopimuksen mukaisen palkan tehdystä työstä. Opiskelijan täytyy osallistua osaamisen hankkimiseen, opiskella ja arvioida, miten edistyy opinnoissaan.

Oppisopimukseen sovelletaan työopimuslakia (L 55/2001) siten kuin laissa ammatillisesta koulutuksesta (L 531/2017) 75§:ssä säädetään. Työehtosopimuksen noudattamisvelvollisuus yleissitovuuden perusteella on oppisopimuksessa samanlainen kuin muissakin työsuhteissa. Oppisopimukseen sovelletaan muun muassa työaikalainsäädäntöä, vuosilo-

malakia, työturvallisuuslakia ja sen perusteella annettuja määräyksiä sekä muita säädöksiä, jotka koskevat työntekijän suojelua.

Työnantaja sitoutuu tekemään vähintään **oppisopimuksen** keston mukaisen työopimuksen. Työsopimukseen kirjataan kaikki ehdot, jotka koskevat työsuhdetta. Työsopimuksen pitää olla voimassa koko oppisopimuskoulutuksen ajan. Määräaikaiseen työopimukseen kirjataan samat aloitus- ja päättymispäivämäärät kuin oppisopimuksessa on. Kirjallisella työopimuksella voidaan luotettavasti todistaa, mitä on sovittu. Toimialakohtaiset sopimuslomakkeet varmistavat, että kaikki lain ja toimialan työehtosopimuksen ehdot otetaan huomioon.

Tietyillä koulutusaloilla, kuten kasvatus-, sosiaali-, terveys- ja liikunta-aloilla sekä joillakin tekniikan ja liikenteen aloilla, on erityisiä tutkintokohtaisia terveydentilaan liittyviä vaatimuksia, jotka tulee huomioida oppisopimusta suunniteltaessa (ns. SORA-lainsäädäntö).

Mikäli oppisopimusopiskelija on **toistaiseksi voimassa olevassa työsuhteessa**, opiskelijan työ vastaa toistaiseksivoimassa olevaa työsuhdetta, vaikka työnantaja ja työntekijä tekevät määräaikaisen oppisopimuksen. Tilanteessa, jossa oppisopimuksen toteuttaminen ei ole mahdollista, voidaan oppisopimussuhteessa oleva työntekijä lomauttaa samoin kuin muut työntekijät, joilla on vakituinen työsuhde. Työntekijällä on oikeus työttömyysetuuteen lomautuksen ajalta. (TEM muistio 5.5.2009)

Työnantaja maksaa opiskelijalle **työehtosopimuksen mukaisen palkan** sekä siihen liittyvät sivukulut ja vakuutukset. **Näin toimitaan myös siinä tapauksessa, kun opiskelija suorittaa osan työpaikalla tapahtuvasta oppimisesta toisella työnantajalla.** Jos työnantaja ei kuulu minkään työehtosopimuksen piiriin tai alalla ei ole olemassa työehtosopimusta, työopimuksella sovittu palkkaehto on osapuolia sitova. Työnantajan velvollisuus on tällöin huolehtia siitä, että työstä maksetaan tavanomaisena ja kohtuullisena pidettävä palkka.

Oppisopimussuhteessa **lomaoikeus** karttuu myös Varalan Urheiluopistolla tapahtuvien opintojen aikana, vaikka työnantaja ei maksaisikaan siltä ajalta palkkaa. Työnantaja ei voi määrätä opiskelijaa vuosilomalle oppilaitoksessa tapahtuvan opetuksen ajaksi.

Oppisopimuksen **koeaika** on enintään kuusi kuukautta. Työnantajan velvollisuus on selvittää toimialan työehtosopimuksen (TES) mukainen koeaika. Koeaika on enintään puolet koulutusajasta. Oppisopimukseen kirjoitetaan TES:n mukainen koeaika uudelle työntekijälle. Jos henkilö aloittaa tai on jo aloittanut työsuhteen, oppisopimukseen merkitään kesken olevasta koeajasta jäljellä oleva aika. Työsopimukseen kirjataan myös työsuhteen ja koeajan alkamisajankohta. Mikäli työntekijän koeaika on ohi, uutta koeaikaa ei merkitä, elleivät työnantaja ja työntekijä sitä halua.

Oppisopimuksessa noudatetaan alan **työehtosopimuksessa sovellettavaa työaika**, kuitenkin työajan tulee viikossa olla vähintään keskimäärin 25 tuntia.

Työnantaja saa **lomauttaa** määräaikaisessa työsuhteessa olevan työntekijän vain, jos tämä tekee työtä vakituisen työntekijän sijaisena ja työnantajalla olisi oikeus lomauttaa vakituinen työntekijä, jos hän olisi työssä. Jos työnantaja ei voi antaa työtä ja sopii opiskelijan kanssa palkattomasta ajasta, ei opiskelijalla ole oikeutta työttömyysetuuksiin.

Lain (Työsopimuslaki 55/2001 ja Laki ammatillisesta koulutuksesta 531/2017) perusteella oppisopimus voidaan **purkaa** mm.

- koeaikana
- opiskelijan ja työnantajan yhteisestä sopimuksesta
- yksipuolisesti, työopimuslain 8. luvun 1 §, 2 § ja 3 § säädettyin perusteiden
- koulutuksen järjestäjän luvalla myös perusteilla, jotka työopimuslain mukaan oikeuttaisivat työopimuksen irtisanomiseen.

Oppisopimus **päätyy**, kun sovittu oppiaika loppuu tai sopimus puretaan. Määräaikainen työopimus päättyy sovitun

määräajan jälkeen ilman irtisanomista ja irtisanomisaikaa.

Virkamiehen oppisopimus (L 531/2017) perustuu virkasuhteeseen tai virkasuhteeseen verrattavassa julkisoikeudellisessa palvelussuhteessa olevan opiskelijan ja työnantajan väliseen kirjalliseen määräaikaiseen sopimukseen (oppisopimus).

Päätoiminen yrittäjä voi suorittaa oppisopimuskoulutuksen omassa yrityksessään. **Yrittäjän oppisopimus** ei perustu työopimukseen, vaan se perustuu Varalan Urheiluopiston ja yrittäjän väliseen sopimukseen. Yrittäjän oppisopimukseen sovelletaan samoja määräyksiä kuin muutoinkin. Oppisopimuskoulutukseen osallistuvan yrittäjän työpaikkaohjaaja (=mentor) voi olla myös toiselta työpaikalta tai muutoin tehtävään soveltuva henkilö.

Työnantaja huolehtii siitä, että opiskelijalla on **tapaturmavakuutus**, joka on voimassa työssäoloaikana (työmatkat ja työaika). Jos tietopuolisen opetuksen ajalta maksetaan palkka, opiskelija on työnantajan tapaturmavakuutuksen piirissä myös oppilaitoksessa tapahtuvan opetuksen aikana. Jos opiskelija ei saa palkkaa Varalan Urheiluopistolla tapahtuvan opetuksen ajalta, hän on oppilaitoksen tapaturmavakuutuksen piirissä ko. aikana.

Sairauslomalla ei voi osallistua työhön tai tietopuoliseen opetukseen, koska tapaturmavakuutukset eivät korvaa sairauslomalla tapahtuvia vahinkoja. Lääkäri voi tarvittaessa todeta, että henkilö on opiskelukykyinen sairausloman aikana, ja hänellä on lupa osallistua esim. Varalan Urheiluopiston oppimisympäristöissä toteutettavaan/järjestettävään opetukseen.

Liikkeen luovutuksessa työnantajan luovutushetkellä voimassa olevista työsuhteista johtuvat oikeudet ja velvollisuudet siirtyvät liikkeen uudelle omistajalle tai haltijalle. Myös oppisopimuskoulutus jatkuu uudella työnantajalla vähintään aiemmin sovituin ehdoin.

Ammatillisten tutkintojen perusteet löytyvät osoitteesta www.oph.fi

Lisäinfoa oppisopimuksesta
> www.oppisopimus.fi
> www.opintopolku.fi/oppisopimus

Varalan Urheiluopisto

Varalankatu 36, 33240 Tampere

puh. 03 2631 211

www.varala.fi